

Detaljregulering av Ramsund orlogsstasjon

Vurdering av forholdet til reindrifta i området

Knut Langeland, Henrik Gaup

Tromsø, 11.08.2025

UPUBLISERT

TILGJENGELIGHET

Åpen

PROSJEKTLEDER

Knut Langeland

ANSVARLIG FORSKNINGSSJEF

Kjetil Sagerup

OPPDRAGSGIVER(E)/BIDRAGSYTER(E)

Forsvarsbygg, LPO Arkitekter, Multiconsult

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER/BIDRAGSYTER

Are Vestli (Forsvarbygg), Ingvild Stavem (LPO Arkitekter), Idun Bodsberg (Multiconsult)

Innhold

1 Innledning.....	3
2 Om tiltaket	4
2.1 Bakgrunn for planarbeidet	4
2.2 Hovedmål med planarbeidet.....	4
3 Om planområdet	5
3.1 Forholdet til beitegrenser og bruk av området	5
3.2 Vurdering av tiltaket.....	6
4 Anbefalinger.....	7
5 Litteratur	8

1 Innledning

På oppdrag av Multiconsult og Forsvarsbygg har vi gått gjennom planprogrammet og undersøkt og verifisert hvordan planområdet og de beskrevne utbyggingsplanene kan påvirke reindrifta sine beiter i området. Vi kommenterer kort noen forhold man bør være oppmerksomme på med utbygging i området i forholdet til reindrifta, og gir noen anbefalinger om mulige avbøtende tiltak.

2 Om tiltaket

De følgende underkapitler er kopiert fra planprogrammet:

2.1 Bakgrunn for planarbeidet

Gjeldende reguleringsplan for Ramsund orlogsstasjon er utdatert og har liten fleksibilitet for endrede behov og grunnlag for en helhetlig, effektiv og bærekraftig utvikling av basen.

Forsvaret er Norges militære organisasjon som har ansvar for å beskytte landet mot ytre trusler, og har behov som endres i omfang og plassering avhengig av det geopolitiske bildet i verden. Forsvaret er en viktig del av dagens samfunnssikkerhet, og det er dermed viktig at deres eiendommer har fleksible og robuste nok rammer til å imøtekomme raskt endrede behov i et usikkert verdensbilde.

Denne planen inngår som en viktig del av Forsvarets fremtidsperspektiver for Ramsund og Ramnes. Planen er også en viktig del av den større strategiske utviklingen av militære forsvarsverk i region nord og for å dekke behov i samvirke med allierte avdelinger. Ramsund orlogsstasjon ses også i sammenheng med Ramnes skyte- og øvingsfelt (Ramnes SØF), Evenes lufthavn, samt flere av Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø og på land.

2.2 Hovedmål med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for en helhetlig videreutvikling av Ramsund orlogsstasjon og at ny detaljregulering er i stand til å imøtekomme dagens og fremtidige behov for Forsvaret. Den lange kystlinjen innenfor eiendommene er en viktig forutsetning for dagens bruk. Planen legger til rette for utvidelse av planområdet i sjø, endret hovedatkomst for bedre logistikk og tilgjengelighet, mulighet for etablering av flere nødvendige bygg, samt legge til rette for mulig utvidelse av forlegninger mm. på Forsvarets eiendommer innenfor planområdet.



Figur 2: Flybilder fra området, fra 1964 til venstre og 2023 til høyre. Innenfor den røde ringen ser vi at det tidligere har stått bygninger og strukturer som er blitt revet i årenes løp. Dette området ligger innenfor planområdet og det er inntegnet en bygning der i kartet over området i dag, se Figur 1. Bildene er hentet fra norgebilder.no.

3.2 Vurdering av tiltaket

Basert på tilgjengelig kunnskap vil ikke tiltaket medføre direkte beitetap. Vi har vært i kontakt med Grovfjord rbd som bekrefter dette. Likevel er det viktig å understreke nærheten til sårbare beiteområder. Vinterbeitet i Grovfjord reinbeitedistrikt er regnet som en minimumsressurs for distriktet på grunn av utbyggingsgraden i vinterbeiteområdene. I tillegg er det kort avstand til områdene i og rundt Ramnes skytefelt som er noen av de viktigste, tidlige seinvinter/vår- og reservebeitene i distriktet, og den utbyggingen som er planlagt der vil påvirke beitebruken på Ramnes og i områdene rundt (se Langeland et al. 2025). Vi understreker betydningen av å unngå nye ferdselsårer eller sekundære inngrep som kan gi uønsket effekt på reindriften. Ved en planlagt økning i antall besøkende/innbyggere i Ramsund som følge av fortetning og økt aktivitet i Forsvarets anlegg og samfunnet for øvrig bør man ta hensyn til dette i planleggingen, spesielt med tanke på mulig økt ferdsel i utmarka i nærliggende områder rundt Ramsund sentrum og økt aktivitet (støy og lys) fra selve kaianlegget i sårbare perioder for reindriften. Dette gjelder spesielt i år med harde vinterforhold, da hele området rundt Ramnes og nord for Ramsund over mot Evenes er de tidligst tilgjengelige seinvinter/vårbeitene for Grovfjord rbd.

4 anbefalinger

Forsvarsbygg bør ha tett og jevnlig kontakt med reinbeitedistriktet i planlegging og gjennomføring, særlig i anleggsperioden. Det bør tas særskilte hensyn i perioder hvor det er dyrehold i nærområdet (støy, ferdsel, belysning), og det beste er å planlegge spesielt støyende virksomhet til de tidene av året det ikke er rein i nærheten. Det er også viktig å ta hensyn til at det er reindrift på Tjeldøya som og vil være berørt av støy, lys og aktivitet på grunn av den korte avstanden over sundet. I forhold til økt antall besøkende og innbyggere i Ramsund er det et godt tiltak å tilrettelegge for friluftsliv og annen trafikk i utmarka i samarbeid med reinbeitedistriktet slik at man unngår økt trafikk i sårbare områder og til sårbare tider på året. Vi anbefaler ellers å se til relevante avbøtende tiltak fra Langeland et al. 2025, inkludert gode rutiner for varsling, tilpasning av arbeidstid og eventuelt bruk av støyreduserende teknologi der det er mulig.

5 Litteratur

Langeland, K., Arneberg, M. K. & Gaup, H. 2025. Detaljregulering av Ramnes skyte- og øvingsfelt. Konsekvensutredning tema reindrift. NINA Rapport 2621. Norsk institutt for naturforskning.
<https://hdl.handle.net/11250/3202709>

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: Postboks 5685 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøks-/leveringsadresse: Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00, Telefaks: 73 80 14 01

E-post: firmapost@nina.no

Organisasjonsnummer 9500 37 687

<http://www.nina.no>



Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger